

Merverdiavgift (MVA) 2018

Sentrale begrep

- **Utgående merverdiavgift =**

Merverdiavgiften som du beregner og krever inn fra kundene dine ved salg av avgiftspliktige varer og tjenester.

- **Inngående merverdiavgift =**

Merverdiavgiften på kjøp av avgiftspliktige varer og tjenester til virksomheten.

Prinsipp:

Når du er mva-registrert, krever du inn mva ved salg, og får fradrag for mva på kjøp til virksomheten.

Avgiftspliktens omfang

Registreringspliktig virksomhet

Ikke registreringspliktig virksomhet

unntatt omsetning

mva-lov § 3-2 til 3-20

fritatt omsetning
mvalov kap6

avgiftspliktig omsetning
mva-lov § 3-1

Avgiftspliktens omfang forts.

1. Avgiftspliktig omsetning (= registreringspliktig)

- mva på omsetningen
- fradragsrett for inngående mva

2. Fritatt omsetning (= registreringspliktig)

- Ikke mva på omsetningen av fritatt vare/tjeneste
- likevel fradragsrett for inngående mva

3. Unntatt omsetning (= ikke-registreringspliktig)

- Ikke mva på omsetningen
- ingen fradragsrett for inngående mva

4. "Delt virksomhet"

- = virksomheten har både registreringspliktig og ikke-registreringspliktig omsetning.
Får betydning for avgiftsplikten/fradragsretten

MVA - omsetning av kunstverk (1)

OPPHAVSMANNENS OMSETNING AV EGNE KUNSTVERK ER **UNNTATT** FRA MVA-LOVEN
(mva-loven § 3-7)

Hva er et kunstverk?

Merverdiavgiftsreglene har en avgrenset definisjon av ordet «kunstverk».
Du finner definisjonen i mva-forskriften § 1-3-2:

«1) Med kunstverk menes originale

- a) malerier, tegninger, kollasjer og lignende todimensjonale kunstverk, herunder blandete teknikker
- b) grafiske arbeider, herunder stikk, trykk, litografi, mv., signert og nummerert i et antall begrenset oppad til 300 stk.
- c) skulpturer, relieffer, installasjoner og andre tredimensjonale kunstverk av et hvert slag og utført i et hvert materiale
- d) billedtepper, billedvev og annen tekstilkunst
- e) kunstneriske fotografier

MVA - omsetning av kunstverk (2)

mva-forskriften forts:

- 2) Ved vurderingen av om et fotografi skal anses som kunstnerisk skal det blant annet legges vekt på om fotografiet har interesse for en videre krets av personer, om det er ment for offentlig visning i gallerier e.l. og på om prisen reflekterer en kunstnerisk verdi. I tillegg må fotografiet være
- tatt av kunstneren
 - framkalt under kunstnerens faglige instruksjonsmyndighet
 - signert og nummerert i et antall begrenset oppad til 30 og
 - Opphavsrettslig beskyttet etter åndsverkloven § 1 annet ledd nr. 6.
- Bilder fra ordinær fotografvirksomhet anses ikke som kunstneriske fotografier.

3) Ved vurderingen om et verk kan anses som kunstverk skal det blant annet legges vekt på om verket anses som kunstverk av kunstinstitusjoner og/eller at det foreligger visningsavtale for verket, at det ikke hovedsakelig tjener nytteformål, ikke har karakter av ordinær handelsvare (industriell masseproduksjon), er produsert av opphavsmannen selv, eller av andre etter opphavsmannens anvisninger og under opphavsmannens faglige instruksjon.»

MVA - omsetning av kunstverk (3)

Hvem gjelder kunst-unntaket for?

- Opphavsmannens (kunstnerens) egen omsetning av kunstverket
= den fysiske personen som har frembragt verket
- Omsetning av kunstverket ved mellommann i opphavsmannens navn
- Formidling av kunstverk for opphavsmannen

«mellommann» eller «formidler» kan f eks være et galleri

- Kommisjonssalg er mva-pliktig

MVA-registrering

Registrering i Merverdiavgiftsregisteret

- Krav om næringsvirksomhet
- Omsetning som er omfattet av merverdiavgiftsloven
- Beløpsgrense før registrering:
 - Omsetning på kr 50 000 (uten mva)
 - i løpet av en periode på 12 måneder
 - (ikke pr. kalenderår)

Den fakturaen som gjør at beløpsgrensen overstiges blir mva-pliktig i sin helhet

Hvis den første utgående faktura er på mer enn kr 50 000 blir alt mva-pliktig

Registrering i Merverdiavgiftsregisteret

Ikke fakturer med mva før du er registrert i mva-registeret

Har du allerede gjort feil?

Slik ordner du det:

Alternativ 1: betal mva tilbake til kunden
(rettes med kreditnota og ny faktura)

Alternativ 2: betal inn feilaktig mva til staten
på den første mva -meldingen når
du er blitt mva-registrert

Registrering i Merverdiavgiftsregisteret

Problem: beløpsgrensen brytes, men du har ikke fått registrering ennå

Hva kan du gjøre? To alternative metoder:

- 1) Send først faktura uten mva og ta forbehold om å etterfakturere mva etter registrering
Etter registrering: send faktura kun på mva + referanse til første faktura
Legg ved kopi av første faktura
- 2) Send først faktura uten mva og ta forbehold om å etterfakturere mva etter registrering
Etter registrering: Send kreditnota + ny faktura med spesifisert mva

Registrering i Merverdiavgiftsregisteret

Elektronisk registrering i mva-registeret

Forutsetning for registrering:

- du driver næringsvirksomhet
- avgiftspliktig omsetning har oversteget kr 50 000 i løpet av de siste 12 månedene (følger ikke kalenderåret)
- Du må selv ta initiativet til registrering

Bruk Samordnet registermelding

– del 2 (BR-1011 Tillegg for MVA) i Altinn

Legg ved dokumentasjon på at beløpsgrensen er oversteget (kopi av fakturaer, ev. utskrift fra regnskapet)

Utgående merverdiavgift

Utgående merverdiavgift

MVA skal beregnes på avgiftspliktig omsetning etter at virksomheten er blitt mva-registrert.

Omsetning =

- Levering av varer og tjenester mot vederlag
- Levering av vare/tjeneste mot vare/tjeneste ("bytte")

Merverdiavgiften spesifiseres på salgsdokumentet/fakturaen
- husk: organisasjonsnummer + bokstavene MVA

Faktureringsdatoen bestemmer i hvilken termin avgiften skal tas med på mva-meldingen (ikke når kunden faktisk betaler)

Utgående merverdiavgift – ulike avgiftssatser

- MVA-satsene fastsettes årlig i Stortingets avgiftsvedtak

2018:

- Alminnelig sats 25 %
- Redusert sats 15 %
på næringsmidler
- Redusert sats 12 %
på bl.a. persontransport, kino, romutleie i hotellvirksomhet
- (fritak etter mva-lovens kap.6 0 %)

Inngående merverdiavgift

Inngående merverdiavgift

Det er fradragrett for inngående mva på anskaffelser til bruk i den mva-registrerte virksomheten

Anskaffelsen må være til bruk i virksomhet med avgiftspliktig eller fritatt omsetning

Inngående mva må kunne legitimeres ved bilag

Fakturadatoen bestemmer i hvilken termin fradragrett kan kreves, ikke betalingstidspunktet

Begrensninger i fradragsretten

Disse anskaffelsene gir ikke fradragsrett for inngående mva:

- Kost og servering/leie av selskapslokaler i forb. med servering
- Vedlikehold og drift av fast eiendom til bolig- og velferdsbehov
- Representasjon
- Gave og utdeling i reklameøyemed
(Likevel fradragsrett dersom bagatellmessig verdi pr. gjenstand kr 100)
- Personkjøretøy - se neste ark

Hovedregel: Ikke fradragsrett for personkjøretøy - uansett bruk

Unntak: Fradragsrett for virksomheter som driver utleie/salg av bil, eller som driver persontransport mot vederlag - taxi/buss

Hva som er «personkjøretøy» er nærmere definert i mva-forskriften § 1-3-1

- Hverken anskaffelse av kjøretøyet eller drift/vedlikehold er fradragsberettiget
- OBS varebil klasse 1 er definert som personkjøretøy

Varebil klasse 2, lastebil mv

- Fradragsrett etter forholdsmessig bruk i den registrerte virksomheten

Skatteetaten legger til grunn den klassifiseringen som står i vognkortet.

Fellesanskaffelser

Varer eller tjenester som er til bruk både i den registreringspliktige virksomheten og til andre formål

Hovedregel:

Inngående avgift skal fordeles

Se mva-forskriften § 8-2 for mer om fordeling

Prinsipp:

Andel fradragsrett skal gjenspeile bruken innen den registreringspliktige delen av virksomheten

Innførselsmerverdiavgift

- **For MVA-registrerte virksomheter:**

Merverdiavgift ved innførsel av varer oppgis og avregnes på mva-meldingen

Les mer på [skatteetaten.no](https://www.skatteetaten.no)

<https://www.skatteetaten.no/bedrift-og-organisasjon/avgifter/mva/import/>

- **For ikke MVA-registrerte virksomheter:**

Særavgifter og innførsels-mva betales som før
- på tollstedet ved innførsel

Tilbakegående avgiftsoppgjør

Mulighet for å få tilbake inngående mva på anskaffelser til virksomheten fra tiden mellom oppstart og registrering i Merverdiavgiftsregisteret

Hovedregel:

- Inntil 3 år før registrering i mva -registeret
- Ikke tidligere enn virksomheten var etablert
 - MVA på ev. oppstartskostnader kan tas med
- Anskaffelsene må ha direkte sammenheng med omsetningen i den MVA-registrerte virksomheten
- Ikke fradragrett for varer/tjenester som allerede er videresolgt før MVA-registreringen
- Ikke fradragrett for varer som tidligere er innkjøpt til bruk privat eller til hobby

Skattemelding for merverdiavgift (MVA-melding)

Avgiftsoppgjøret – MVA-meldingen

2-måneders terminer følger automatisk ved registrering
= 6 terminer i året

Årstermin-melding er frivillig

- Kan søkes om etter 12 måneder på vanlige terminer
- Gjelder næringsdrivende med omsetning under kr 1 000 000 (uten MVA)

(Primærnæringene har pliktig årsmelding:
jordbruk, skogbruk, fiske)

Avgiftsoppgjøret – MVA-meldingen

1. termin (jan/feb)	10. april
2. termin (mar/apr)	10. juni
3. termin (mai/juni)	31. august
4. termin (jul/aug)	10. oktober
5. termin (sept/okt)	10. desember
6. termin (nov/des)	10. februar
Årstermin	10. mars
Primærnæringene	10. april

Skattekalender på skatteetaten.no med alle frister

Avgiftsoppgjøret – mva-meldingen

- Beløpene oppgis i mva-meldingen for den terminen dokumentasjonen er utstedt
- Innleveringsplikt i alle terminer – Hovedmelding
 - også i terminer med ingen omsetning/ingen anskaffelser (= fyll ut meldingen med tallet «null» i postene)
- Velg tilleggsmelding eller korrigeret melding for å rette opp feil ved tidligere terminer
- Kun elektronisk innlevering via Altinn

Manglende levering av mva-melding?

- Det blir sendt ut purring – via Altinn
- Tvangsmulkt - strenge regler
 - Hvis fristen i purringen ikke overholdes begynner tvangsmulkt å løpe med $\frac{1}{2}$ rettsgebyr pr. dag
(i 2018 er 1 rettsgebyr = kr 1130)
- Mva kan bli fastsatt ved skjønn
- Innlevert mva-melding etter skjønnsfastsettelse vil bli ansett som klage

Leveringsfrist for mva-meldingen = betalingsfrist mva

Hvis betalingsfristen ikke overholdes:

- forsinkelsesrente (pr. nå: 8,5 % p.a.)
- purring på ev. skyldig mva-beløp
- tvangsinnfordring etter 14 dager
- utleggsforretning
- betalingsanmerkning
- tvangssalg
- konkursbegjæring
- renter og gebyrer

Ta kontakt med Skatteetaten ved innleverings- eller betalingsproblemer!

Finne ut mer/spørre om MVA?

Finne nyttig informasjon om mva på [skatteetaten.no](https://www.skatteetaten.no)

<https://www.skatteetaten.no/bedrift-og-organisasjon/avgifter/mva/>

Merverdiavgiftshåndboken finner du også på [skatteetaten.no](https://www.skatteetaten.no)

<https://www.skatteetaten.no/rettskilder/type/handboker/merverdiavgiftshandboken/>

Merverdiavgiftsloven av 19. juni 2009 nr. 58

Merverdiavgiftsforskriften av 15. desember 2009 nr. 1540

Du finner mva-loven og mva-forskriften bl.a. på www.lovdatabank.no

Ta kontakt med skatteetaten – sjekk de ulike måtene å få kontakt med oss på

<https://www.skatteetaten.no/kontakt/>

Du er velkommen på våre grunnleggende dagskurs for næringsdrivende

<https://www.skatteetaten.no/bedrift-og-organisasjon/starte-og-drive/ny-som-naringsdrivende/kurs/>

